

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci žalobkyně **A. G.**, ..., ..., státní příslušnost Arménská republika, t.č. na adrese Pobytové středisko Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, 517 41 Kostelec nad Orlicí, zast. Mgr. et Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem v Praze 2, Helénská 1799/4 proti žalovanému **Ministerstvo vnitra ČR**, IČ 00007064, Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2016, č. j. OAM-174/ZA-ZA05-ZA14-R2-2012

t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou namítala žalobkyně nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, jímž jí žalovaný neudělil na základě žádosti mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

V úvodu žaloby žalobkyně konstatovala, že dne 19. 6. 2012 podala žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Rozhodnutím Ministerstva vnitra nebylo její žádosti vyhověno. V následném soudním řízení byla věc na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2015, č.j. 5 Azs 150/2014-62 vrácena zpět žalovanému k dalšímu projednání. Ten žádost opětovně rozhodnutím ze dne 31. 5. 2016 zamítl.

Dále uvedla, že ve správním řízení došlo k porušení ust. §3 a §68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a 12 písm. b) zákona o azylu ve spojení s níže citovanými články Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepracované znění), dále jen „Kvalifikační směrnice“, a § 14 a § 14a zákona o azylu.

Žalobkyně má za to, že závěry správního orgánu ani v novém rozhodnutí nestojí na řádně zjištěném skutkovém stavu. Správní orgán dokazování přes výtky Nejvyššího správního soudu nepřizpůsobil v rozporu s § 2 odst. 4 správního řádu konkrétně sděleným důvodům žalobkyně, na které se zprávy obstarané správním orgánem specificky nezaměřují, resp. není jich dostatečné množství. Žalobkyně poukazovala ve správním řízení na obavu z pronásledování z důvodu konverze ke křesťanství, která je příslušníky jezídké komunity sankcionována. Dále poukazovala na problémy s manželem a jeho rodinou a to také ve vztahu ke své konverzi, ale nejen k ní, kdy žalobkyně byla zjevně dlouhodobě obětí domácího násilí. Bez významu není ani psychický stav žalobkyně, který je zjevně důsledkem prožitých traumat.

Žalobkyně považovala za nutné shrnout stěžejní výtky Nejvyššího správního soudu, které měly správní orgán navigovat v dalším správním řízení. Správní soud žalovanému zejména vytkl naprostou absenci zpráv, které by se problematice jezídké komunity v Arménii a případné konverzi jezidů věnovaly. Dále také žalovanému vytkl, že v případě žalobkyně se nezabýval ani otázkou domácího násilí. Soud doslova uvedl: *“ Nejvyšší správní soud má za to, že skutková tvrzení stěžovatelů odpovídala požadavkům na hodnověrnost výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu. Za takové situace bylo povinností žalovaného přistoupit k zjišťování skutkového stavu způsobem, jenž by mohl tvrzení stěžovatelů o jejich pronásledování potvrdit nebo vyvrátit. Žalovaný se však při získávání informací o zemi původu stěžovatelů a dotazům na situaci v Arménii minul podstatou skutkových tvrzení stěžovatelů. Žalovaný měl v souladu s logikou věci svoji pozornost zaměřit na zjištění, zda je skutečně pravdivé tvrzení, že jezídká komunita v Arménii pronásleduje své bývalé členy a zda je tato její případná činnost efektivně potírána. Měl se zabývat také tím, zda je v Arménii efektivně zasahováno proti případům domácího násilí. “*

Žalovaný však v novém rozhodnutí svá pochybení z velké části nenapravil. Informace o zemi původu, jakkoliv aktualizované v podobě zprávy o stavu lidských práv Human Rights Watch 2016 a Amnesty International 2016, se opětovně specificky netýkají důvodů předestřených žalobkyní v části náboženského

pronásledování. Jediná zpráva zaměřená na otázku jezídské komunity a konverze je informace Ministerstva zahraničních věcí (dále jen „MZV“), která navíc obavy spíše potvrzuje. V napadeném rozhodnutí tak k otázce pronásledování z důvodu náboženství opětovně zaznívají tytéž nepodložené závěry, že sice Ústava Arménie zaručuje svobodu vyznání a žalobkyně (resp. správní orgán hovoří spíše o jeho matce) se měla kam obrátit o pomoc. Není přitom specifikováno, jakou konkrétní pomoc má správní orgán na mysli, zda materiální či ochranu před pronásledováním (str. 6 napadeného rozhodnutí). Žalovaný pak dovozuje, že žalobkyni v každém případě nehrozilo či nebude hrozit takové příkoří, které by bylo možno označit za pronásledování.

Žalobkyně však měla za to, že k posouzení odůvodněnosti obav, tedy hrozícího příkoří žalobkyni v případě návratu, je potřeba mít k dispozici řádný důkazní materiál. Přitom jak poukázal Nejvyšší správní soud v rozsudku v této věci: *„pokud ani po doplnění dokazování nebude možné tvrzení stěžovatele doložit nebo vyvrátit, žalovaný bude povinen z takového tvrzení vycházet (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS).“*

Žalovaný přitom obavy žalobkyně ničím nevyvrátil, spíše naopak stručná informace MZV dává jejím obavám za pravdu, správní orgán přesto se stejnými obecnými argumenty žádost podruhé zamítl.

Žalobkyně má za to, že žalovaný také ve svých úvahách zcela odhlédl od skutečnosti, že pronásledování může mít „mírnější“ podoby než jen například mučení a nelidské zacházení. Dle § 2 odst. 4 zákona o azylu: *„Pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.“*

Obdobně dle článku 9 Kvalifikační směrnice za pronásledování je třeba považovat nejen závažná porušení základních lidských práv typu intenzivního fyzického násilí, ale i obdobná o jednání, která jsou obdobně závažná svým opakováním (článek 9 odst. 1 písm. a)) nebo ve svém souběhu (článek 9 odst. 1 písm. b)) směrnice). I dílčí opatření mohou být ve výsledku chápány jako pronásledování, když tyto ústrky dosáhly slovy Nejvyššího správního soudu: *„takové intenzity a systematičnosti, že u dotčené osoby ve zcela zásadní míře snižují kvalitu prožívání a berou životní perspektivu a že v ní vyvolávají silný pocit celkové bezvýchodnosti a beznadějnosti její situace. Navíc intenzita uvedených ústrků musí být „objektivní“ v tom smyslu, že by jimi byly výše uvedené negativní životní pocity působeny zpravidla i u jiných jedinců nacházejících se ve státě původu žadatele o azyl v obdobné situaci.“* V případě žalobkyně totiž nelze odhlédnout, že vedle problémů souvisejících s konverzí byla také zásadně zasažena i svým postavením ženy, resp. oběti domácího násilí. Dle žalobkyně nelze na tyto skutečnosti nahlížet odděleně, neboť spolu zcela zjevně souvisejí. Žalobkyně byla vyloučena ze své komunity z důvodu konverze a byla jí odmítnuta jakákoliv podpora, zároveň byla pronásledována manželem, který ji dlouhodobě bil a následně jí vyhrožoval, stejně jako část rodiny. Žalobkyně se tak díky své konverzi a postavení oběti domácího násilí ocitla ve zcela bezvýchodné situaci, kdy v podstatě s dětmi, navíc nemocnými, živořila a žila jen díky občanské pomoci někoho z příbuzných, nebo souvěrců.

Žalobkyně proto považovala za zcela v rozporu s §3 správního řádu, že žalovaný opětovně pro účely negativního rozhodnutí od kontextu příběhu žalobkyně odhlíží a pouze formálně se zaměřuje na detailní rozbor informací o situaci v Arménii, kde podle něj úřady poskytují ochranu jak před náboženským pronásledováním, tak domácím násilím. Žalobkyně má však za to, že správní orgán ve skutečnosti nepřistoupil k objektivnímu hodnocení odůvodněnosti obav žalobkyně a to v kontextu konkrétních okolností její žádosti (členka specifické minority v Arménii, psychicky a fyzicky týraná manželem s psychickými následky atd)., a ve skutečnosti se efektivitou ochrany pro žalobkyni v zemi původu vůbec nezabýval. Toliko ocitoval lépe vyznívající pasáže zejména o proklamacích politiků vůči domácímu násilí.

Žalobkyně v tomto ohledu upozornila na rozsudek týkající se Arménie - 2 Azs 139/2014-38 ze dne 18. 12. 2014, kde se Nejvyšší správní soud zabýval efektivitou ochrany obětí domácího násilí a odmítl paušální odkaz na působící nevládní organizace v zemi s tím, že žalovaný správní orgán musí zjišťovat, jak efektivní ochranu za stát tyto organizace ve skutečnosti mohou zajistit. Soud doslova uvedl: *„Nesprávné jsou i závěry žalovaného a krajského soudu ohledně toho, že měla stěžovatelka povinnost využít v zemi svého původu pomoci nevládních organizací. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu však „pro účely posouzení schopnosti a ochoty poskytnout ochranu vůči újmě, která žadateli hrozí ze strany nestátních původců, je třeba zkoumat ochranu ze strany státu, strany nebo organizace, která kontroluje stát nebo podstatnou část jeho území. Účinnou ochranu nemohou poskytovat nevládní organizace nekontrolující stát či podstatnou část jeho území“* (srov. rozsudek ze dne 27. 10. 2011, č. j. 6 Azs 22/2011 – 108, nebo rozsudek ze dne 30. 9. 2013, č. j. 4 Azs 24/2013 – 34, na který také vhodně odkázala stěžovatelka v kasační stížnosti). Tento závěr přitom vyplývá také z kvalifikační směrnice. Podle čl. 6 kvalifikační směrnice *„mezi původce pronásledování nebo vážné újmy patří a) stát; b) strany nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu; c) nestátní původci, lze-li prokázat, že původci uvedení v písmenech a) a b), včetně mezinárodních organizací, nejsou schopni nebo ochotni poskytnout ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou, které jsou uvedeny v článku 7“*. Podle čl. 7 odst. 1 kvalifikační směrnice *„ochranu mohou poskytovat a) stát nebo b) strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, které ovládají stát nebo podstatnou část území státu“*. Z povahy věci je zjevné, že Centrum pomoci pro ženy či jiné nevládní organizace nebo církve nebudou v podmínkách Arménie, tedy vcelku funkčního státu kontrolujícího své území, organizacemi, které ovládají stát nebo podstatnou část jeho území. Mohou však být entitami, jejichž prostřednictvím stát zajišťuje ochranu určitých lidských práv, například tím, že tyto organizace – autorizovány státem, jím financovány a podporovány nebo jinak jednající ve shodě se státem – poskytují obětem domácího násilí či osobám nuceným ke sňatkům patřičnou pomoc (např. ubytování, právní pomoc, asistenci při nalezení nového útočiště a ochranu před rodinou). Bylo tedy na žalovaném, aby zjistil, zda by obrácení se na Centrum pomoci pro ženy či na jinou obdobnou organizaci mohlo být účinným prostředkem k ochraně stěžovatelčiných práv, tedy zda by stěžovatelku pravděpodobně účinným způsobem ochránilo před hrozbami ze strany její rodiny. Z rozhodnutí žalovaného však není patrné, že by se otázkou účinnosti možné pomoci ze strany Centra pomoci pro ženy či jiné podobné organizace podrobněji zabýval; pouze obecně konstatoval, že stěžovatelka se na žádnou takovou organizaci ani na příslušné státní orgány v Arménii neobrátila.

V případě žalobkyně se žalovaný dle jejího názoru rovněž nezabýval možností a efektivitou pomoci nevládních organizací, jen obecně žalobkyni na tuto ochranu odkazuje. Na tomto místě je třeba upozornit, že odkazování žalobkyně na ochranu poskytovanou jí jejími spoluvěrci, resp. křesťanskou komunitou, jak činí správní orgán v napadeném rozhodnutí, již podmínkám zákona o azylu neodpovídá. Jednotlivce či komunity věřících rozhodně nelze považovat za poskytovatele ochrany dle zákona o azylu a kvalifikační směrnice.

Žalobkyně tak vyslovila přesvědčení, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. V případě žalobkyně jde o pronásledování z důvodu náboženství, resp. příslušnosti k určité sociální skupině. Skutečnost, že oběti domácího násilí mohou spadat pod tuto kategorii dovodil Nejvyšší správní soud například v rozsudku č.j. 9 Azs 49/2008-55 ze dne 10. 9. 2008.

Žalobkyně měla za to, že správní orgán se řádně nezabýval humanitárními hledisky žádosti. Nehledě na to, že udělení humanitárního azylu není právní nárok, musí se správní orgán těmito aspekty (pokud je žadatel uvádí) zabývat způsobem souladným s §3 správního řádu. V případě žalobkyně však správní orgán dospěl k závěrům, které jsou v podstatě v rozporu se skutkovými zjištěními, když tvrdí, že žalobkyně je osobou „s úplným socioekonomickým zázemím ve vlasti, kde si živobytí obstarávala za pomoci své rodiny a vlastní prací.“ Přitom z výpovědi žalobkyně zjevně vyplynulo, že často žila s dětmi jen o chlebu, z pomoci bližních, nicméně v chudobě. O zázemí jistě nelze hovořit, když výpověď žalobkyně je postavená na tom, že byla vyloučena ze své původní komunity, bita manželem a z části dalšími členy rodiny. K pomoci své rodiny uvedla, že bratr jí pomáhal, ale má již vlastní rodinu. Závěry správního orgánu jsou tudíž zcela v rozporu s tvrzeními žalobkyně. Za zásadní pochybení úvah správního orgánu ve vztahu k humanitárnímu azylu je pak nutno vidět i skutečnost, že správní orgán nikterak nehodnotil psychické problémy žalobkyně, ačkoliv formálně se o nich zmiňuje. Odůvodnění zcela absentuje posouzení skutečnosti, že žalobkyně zjevně trpí v důsledku prožitých traumat úzkostmi, resp. depresemi a cítí se neustále pronásledována, resp. má z takových věcí panickou obavu.

Žalobkyně vyslovila přesvědčení, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Uvedla, že správní orgán žádným způsobem nevyvrátil její tvrzení o tom, že stát jí před domácím násilím není schopen poskytnout efektivní ochranu. Pokud žalovaný tvrdí, že arménské úřady řeší veškeré problémy, ať už s náboženským pronásledováním, či domácím násilím, efektivně, pak má žalobkyně má za to, že takové závěry plně nekorespondují s obsahem správního spisu. Opětovně citovala zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu, kde tyto závěry byly soudem zásadně zpochybněny právě na zprávy o situaci v Arménii, které byly součástí správního spisu: *“ S ohledem na výše uvedené zdejší soud nemůže zaujmout konečné stanovisko k otázce efektivity vnitrostátní ochrany v zemi původu stěžovatelů. Nad rámec nutného odůvodnění ovšem považuje za vhodné poukázat na některé pasáže zpráv shromážděných žalovaným, které tvoří obsah správního spisu a kterými by se měl žalovaný v další fázi zabývat. Ze zprávy organizace Freedom House vyplývá: „Korupce je všudypřítomná a úplatkářství a protekcionářství je údajně běžné mezi pracovníky státní správy, kteří jsou zřídka kdy stíháni nebo odvoláni kvůli zneužití úředních pravomocí“ [...] „[L]idé, kteří patří do velmi malé části obyvatelstva, tvořené etnickými menšinami, jen zřídka kdy referují o případech*

otevřené diskriminace“ [...] „Má se za to, že domácí násilí a obchodování se ženami a dívkami za účelem prostituce patří mezi závažné problémy“. Ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA vyplývá: „Tvrzení o přetrvávající korupci na všech úrovních státní správy oslabovala naplňování koncepce právního státu, přestože vláda podnikala omezené kroky k potrestání korupce mezi státními úředníky v nízkém a středně vysokém postavení.“ [...] „Příslušníci náboženských menšin trpěli společenskou diskriminací. Domácí násilí zůstávalo problémem, avšak z velké části nebylo státním orgánům oznamováno.“ [...] „Neexistoval zde žádný vyhrazený nezávislý mechanismus pro vyšetřování případů porušení lidských práv policií.“ [...] „Korupce v řadách policie byla nadále problémem“. [...] „Policie měla na starosti vyšetřování korupce a nejvyšší státní zástupce odpovídal za stíhání korupce. Ani jeden z těchto orgánů nespolupracoval aktivně s občanskou společností. Podle všeobecně rozšířených zpráv ani jeden z těchto orgánů nefungoval účinným nebo nezávislým způsobem a ani jeden z těchto orgánů neměl ke své činnosti dostatek prostředků.“ [...] „Skutečný počet trestných činů jako znásilnění byl nadále vyšší než počet oznámených trestných činů kvůli společenskému stigma a také kvůli tomu, že zde neexistovaly žádné ženy vykonávající policejní a vyšetřovatelskou práci“ [...] „Policejní orgány zaznamenaly ve sledovaném roce 762 případů domácího násilí, z toho ve 455 případech se jednalo o týrání páchané manželem či manželkou nebo partnerem či partnerkou. Případy domácího násilí mimo jiné zahrnovaly případy vraždy, pokusu o vraždu, použití násilí vůči osobě a mučení.“ [...] „Podle místních pozorovatelů většina domácího násilí nadále nebyla oznamována, protože se oběti bály fyzické újmy, obávaly se, že policie by je vrátila k jejich manželům, nebo se styděly svěřovat se se svými rodinnými problémy. Také se objevily zprávy, že policie projevovala neochotu zasahovat v takovýchto případech a odrazovala ženy od podání trestního oznámení, zejména mimo Jerevan.“

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že popírá oprávněnost námitek uvedených právním zástupcem žalobkyně a současně s nimi nesouhlasí, neboť neprokazují, že by správní orgán v průběhu své činnosti porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu a následně vydal nezákonné rozhodnutí. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobkyně a na vydané rozhodnutí ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, jako správního orgánu, který postupoval v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu. Žalobkyně není a nebyla členkou žádné politické strany, organizace či hnutí a žádným způsobem se ve veřejně politickém životě neangažovala. Pokud se jedná o křesťany žijící v Arménii, tito tvoří drtivou náboženskou většinu (Jezidé pouze 1,3%), proto neexistuje jediný důvod, proč by žalobkyni v případě ohrožení byla pomoc ze strany příslušných arménských úřadů odmítnuta, a proto žalovaný považuje její obavy v tomto směru za neopodstatněné. K námitce domácího násilí uvedl, že žalobkyně je rozvedená, plnoletá, a proto se nemusí se svým bývalým manželem, některými příbuznými či s lidmi z okruhu jezidské komunity stýkat, čímž předejde možným konfliktům. Jak vyplývá z aktuálních informací o zemi původu, ze strany arménských státních orgánů i nevládního sektoru je snaha tuto problematiku efektivně legislativně i prakticky řešit, navíc její bývalý manžel se opět oženil a s novou manželkou má děti, což také nepodporuje obavy žalobkyně z jeho strany. V rámci hodnocení azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu se žalovaný rovněž zabýval zdravotním stavem žalobkyně, avšak neshledal opodstatněnost pro kladné rozhodnutí.

Při nařízeném jednání zástupkyně žalobkyně uvedla, že ačkoliv žalobkyně dle jejího přesvědčení splňuje podmínky § 12 písmena b) zákona o azylu, žalovaný k této skutečnosti ani po zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu nepřihlédl. Ve svém rozhodnutí se nedostatečně vypořádal s otázkou efektivní ochrany státními orgány a otázkou pronásledování žalobkyně jezidskou komunitou. Zprávy, ze kterých při svém rozhodování vycházel, se náboženského pronásledování téměř netýkaly. V případě žalobkyně tak žalovaný nepřihlédl k tomu, že v případě konverze k jinému náboženství může být tato osoba hodna opovržení a dále nepřihlédl k tomu, že žalobkyně vstoupila do nuceného manželského svazku a byla obětí domácího násilí. Nejvyšší správní soud poukazoval ve zrušujícím rozsudku na části zpráv ze správního spisu, z nichž dle žalobkyně bylo patrné, že její ochrana v zemi původu není dostatečně efektivní. Závěry žalovaného v napadeném rozhodnutí tak nejsou dle názoru žalobkyně v souladu se zjištěným skutkovým stavem. Pověřený pracovník žalovaného setrval na svém názoru, že žalovaný svoji povinnost uloženou mu zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu splnil. Vyžádal si potřebná stanoviska a z nich dovodil objektivní závěry. Je si vědom toho, že situace v Arménii je tíživá, a to především z pohledu rovnoprávnosti mužů a žen, a to i za situace, kdy stát činí opatření ke zlepšení této situace. Zdůraznil však, že otázka domácího násilí se vyřešila časem, neboť jak je objektivně známo, manželství žalobkyně bylo rozvedeno, manžel si založil další rodinu a přes svého bratra sdělil, že „jí dá pokoj“. Je tedy zřejmé, že tak o rodinu žalobkyně přestal mít zájem. K řešení náboženské otázky připomenul bod 73 příručky UNHCR a upozornil, že podmínky vzpomínané v tomto bodě v daném případě nebyly naplněny. Dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4Azs 409/404, z něhož pro danou věc dovodil, že pouhé obecné tvrzení o pronásledování a příslušnosti k náboženské sektě nelze považovat za důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, pokud toto tvrzení žadatel patřičně nedoloží. Vyslovil rovněž přesvědčení, že v případě žalobkyně neexistuje nebezpečí vážné újmy, tak jak vyžaduje ust. § 12 zákona o azylu. Žalobkyně ve svém projevu vyslovila nesouhlas s tvrzením žalovaného, že by sdělila, že jí dal její manžel pokoj. Zdůraznila, že ji neustále obtěžuje, a tudíž v písemných podkladech založených ve spise nejsou uváděny pravdivé údaje. Protože její synové jsou považováni za nástupce rodu, je vytykáno především matce, že změnili církev. Dále uvedla, že vztahy mezi ní a manželem nebyly nikdy dobré a druhou rodinu měl její manžel i v době trvání jejich manželství. Dnešní situace je taková, že její bývalý manžel kontaktuje bratra a sestru žalobkyně a vyptává se jich, kde se žalobkyně nachází. Momentálně si myslí, že je v Rakousku. V reakci na vyjádření žalobkyně pověřený pracovník žalovaného zdůraznil, že ze správního spisu jednoznačně vyplývá, že dne 18. 12. 2015 žalobkyně sama požádala o provedení doplňujícího pohovoru. Za přítomnosti tlumočnice a právní zástupkyně konstatovala, že její manžel „jí už dal pokoj“. Tento protokol pak vlastnoručně podepsala. Pověřený pracovník žalovaného přitom upozornil, že se jednalo již o třetí rozpor ve výpovědi žalobkyně. Žalobkyně k této připomínce uvedla, že v té době, tedy v roce 2015, jí dal manžel opravdu pokoj a měla asi jeden rok klid. Nyní v období 8-9 měsíců se však situace zase zhoršila. Svým dětem o tom neříká, nechce je zneklidňovat, sama však má zdravotní komplikace způsobené tímto stresem. V závěru jednání zástupkyně žalobkyně uvedla, že žalobkyně byla vystavena domácímu násilí dlouhé roky, a přitom žalovaný pouze k této otázce konstatoval, že se může obrátit na své souvěrce a státní orgány. Přitom zprávy, které žalovaný při svém rozhodování hodnotil, nepotvrzují, že by právě v tomto směru efektivní ochranu mohla nalézt. K doplňujícímu pohovoru konanému v prosinci 2015 pak uvedla, že zde bylo rovněž

konstatováno, že žalobkyně trpí ataky strachu, navštěvuje psychologa, od 13 let žila v nuceném svazku, manžel jí bil a někdy neměla možnost ani uspokojovat svoje základní lidské potřeby. Reakci žalovaného, který k této věci sdělil, že žalobkyně má rodiče a sourozence, které může o pomoc požádat, nepovažuje žalobkyně za adekvátní.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak usoudil následovně.

Daná věc je před zdejší soudem projednávána již podruhé. V předcházejícím řízení označil krajský soud žalobní námitky za nedůvodné, a proto žalobu zamítl. Tento rozsudek pak byl na základě kasační stížnosti podané žalobkyní přezkoumán Nejvyšším správním soudem, který jak rozsudek zdejšího soudu ze dne 15. 8. 2014, č.j. 29 Az 25/2013 – 80, tak i rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2013, č.j. OAM – 174/ZA-ZA05-ZA08-2012 zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení. V rozsudku (sp. zn. 5 Azs 150/2014) uvedl, že má za to, že „*skutková tvrzení stěžovatelů odpovídala požadavkům na hodnověrnost výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu. Za takové situace bylo povinností žalovaného přistoupit k zjišťování skutkového stavu způsobem, jenž by mohl tvrzení stěžovatelů o jejich pronásledování potvrdit nebo vyvrátit. Žalovaný se však při získávání informací o zemi původu stěžovatelů a dotazům na situaci v Arménii minul podstatou skutkových tvrzení stěžovatelů. Žalovaný měl v souladu s logikou věci svoji pozornost zaměřit na zjištění, zda je skutečně pravdivé tvrzení, že jezídká komunita v Arménii pronásleduje své bývalé členy a zda je tato její případná činnost efektivně potírána. Měl se zabývat také tím, zda je v Arménii efektivně zasahováno proti případům domácího násilí. Stejně tak se měl ve vztahu k stěžovateli pokusit ověřit, zda není dán důvod pro aplikaci čl. 9 odst. 2 písm. e) směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. 4. 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „směrnice 2004/83/ES“). ...Žalovaný ani krajský soud se však konkrétně nezabývali stěžovateli tvrzenými důvody pronásledování. Žalovaný odkázal stěžovatele na ochranu poskytovanou státními orgány v zemi původu, přestože stěžovatelé účinnost uvedené ochrany v průběhu řízení kontinuálně zpochybňovali. Zdejšímu soudu nadto neuniklo, že jejich tvrzení jsou potvrzována také informacemi o zemi původu, které shromáždil žalovaný v průběhu správního řízení. Tyto zprávy naopak neobsahují jakoukoliv zmínku o postavení jezídů v zemi původu stěžovatelů a vnitřních vztazích v jezídké komunitě. Je sice pravdou, že videozáznam předložený stěžovateli, který měl potvrzovat krutost jezídů, nebyl záznamem událostí, které se odehrály v Arménii, přesto měl vést žalovaného k ověření skutečnosti, zda by podobné násilnosti nemohly přicházet v úvahu také v zemi původu stěžovatelů. Žalovaný nicméně nejenže zcela odhlédl od předmětné nahrávky, nýbrž neučinil ani žádný krok k tomu, aby získal informace o současném postavení jezídů v Arménii, kteří konvertovali k jinému náboženství. V tomto ohledu lze poukázat i na skutečnost, že navzdory tomu, že žalovaný u MZV adresně vyžádal informace o zemi původu stěžovatelů, dotázal se jen na postavení Arménů po návratu do země, aniž by se zaujímal o to, zda je skutečně možné, že jezídká komunita v Arménii pronásleduje své bývalé přívržence. Žalovaný také uvedl, že*

tvrzení stěžovatelů o pronásledování ze strany bývalého manžela stěžovatelky je nepodložené. Učinil tak přesto, že stěžovatelka v řízení o mezinárodní ochraně poukazovala na incident, při kterém měla být napadena rusky mluvícím mužem. Tvrdila, že se jednalo o osobu, která měla být vyslána jejím bývalým manželem, aby ji zabil. Uvedené žalovaný rovněž ve svém rozhodnutí nijak nereflektoval; stejně tak ani krajský soud. Článek z internetového serveru Federace jezídků (dergush.com) sice skutečně obsahuje zmínku, že jezídká komunita bývalé přívržence nepronásleduje, důvěryhodnost tohoto sdělení je ovšem zpochybněna skutečností, že se jedná o stránku stoupenců tohoto náboženství. Závěr o neexistenci pronásledování stěžovatelky učiněný s odkazem na tvrzení údajných pronásledovatelů nelze dle názoru zdejšího soudu považovat za příliš přesvědčivý. V této souvislosti je třeba dát stěžovatelům za pravdu také v tom směru, že i pokud by byla tvrzení v předmětném článku pravdivá, samo o sobě to nevyvrací tvrzení stěžovatelky o tom, že v jezídké komunitě se nacházejí takové skupiny osob, které se stavějí k možné konverzi k jiné víře negativně za použití násilí. Pokud jde o závěr žalovaného a krajského soudu, že se mají stěžovatelé obrátit na státní orgány v zemi původu, neboť tak ještě neučinili, je třeba uvést, že toto posouzení není správné. Od žadatele o mezinárodní ochranu nelze požadovat, aby se obrátil na orgány ve své vlasti, jestliže je známo, že tento postup nepovede k poskytnutí efektivní ochrany. Rovněž na tomto místě zdejší soud uvádí, že tímto konstatováním nijak nepředjímá závěr, zda tomu tak je v případě stěžovatelů. K takovému závěru se totiž nevyjádřil žalovaný ani krajský soud. Bylo by tedy přinejmenším předčasné, jestliže by tento závěr nyní učinil zdejší soud.“ Dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2004, č. j. 6 Azs 110/2004 - 75: „Tvrdí-li žadatel v řízení o azyl, že nemá faktickou možnost bez jisté újmy obrátit se o pomoc na příslušné orgány v zemi svého původu, musí správní orgán zaměřit dokazování i tímto směrem, neboť z pohledu splnění podmínek podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., jde o zjištění podstatné; správní orgán v takovém případě zejména žadatele vyzve, aby svá tvrzení konkretizoval, předložil o nich důkazy či konkrétně označil možnost jejich obstarání. Nepostupuje-li správní orgán takovým způsobem a žádost o udělení azylu zamítne s odůvodněním, že žadatel se na orgány v zemi svého původu přesto měl obrátit, soud k žalobnímu bodu jeho rozhodnutí pro vady řízení spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zruší.“

Krajský soud v novém přezkumném řízení posuzoval, zda žalovaný v nově otevřeném správním řízení postupoval v souladu s požadavky Nejvyššího správního soudu a zda závěry vyslovené v napadeném rozhodnutí byly vysloveny v souladu s tímto zrušujícím rozsudkem.

Z obsahu doplněného správního spisu krajský soud zjistil, že dne 8. 12. 2015 provedl žalovaný za přítomnosti tlumočnice ruského jazyka a právní zástupkyně žalobkyně doplňující pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. O provedení tohoto pohovoru žalobkyně sama požádala, neboť chtěla doložit dokument potvrzující pátrání po synovi z důvodu nenastoupení do armády a dále předložila potvrzení, že byla vyšktrnuta z jezídkého národa a také kompaktní disk, na kterém byly informace o jezíděch a jejich komunitě. Připomenula rovněž její zdravotní stav, který ji donutil navštívit psychiatra a i zdravotní stav svého syna. Konstatovala, že v místě, kde měla v Arménii trvalý pobyt, žije její strýc, matčin bratr. Rovněž udržuje telefonický kontakt se svojí sestrou. Ke svému manželovi uvedla, že se znovu oženil

a má děti a nyní ji nepronásleduje. Dříve ji však bil a za to ho nenávidí. Vyslovila rovněž obavy, že jezidé by ji za její konverzi pronásledovali, nemůže se znovu vdát, neboť nemá právo žít s někým, kdo má jiné náboženské vyznání. Dále byla žalobkyně vyzvána, aby uvedla případné další informace, které dříve neuvedla pravdivě. Vysvětlila, že před dvěma lety se domnívala, že bývalý manžel na ní zaútočil, ale nakonec zjistila, že to nebyla pravda. Dále znovu popisovala situaci, kdy konvertovala k jiné víře. Jakmile se o tom její manžel dověděl, nastalo skutečné peklo. Asi před třemi nebo čtyřmi lety ji vyloučili z jezídské obce. Nikdo jí nepomohl na policii se neobracela, protože se bála. Uvedla, že v případě problému by se nemohla obrátit na kompetentní arménské orgány, protože obracet se na policii je zbytečné. Pomáhají jen k těm, kdo zaplatí. V případě jejího současného návratu do vlasti by jí už rodiče a bratr pomáhat nemohli, sami mají málo prostředků na zajištění vlastní rodiny. Na podporu svých tvrzení předložila žalobkyně správnímu orgánu zprávy v písemné podobě ze serveru - novinky.cz - „Konec příměří. Arménie mluví o začátku války s Azerbájdžánem“ ze dne 22. 12. 2015, kompaktní disk obsahující reportáž o jezídské komunitě v Iráku, lékařskou zprávu z interní ambulance Oblastní nemocnice Náchod, a.s., ze dne 19. 8. 2015, dále lékařské zprávy nejstaršího bratra, potvrzení Policie arménské republiky ze dne 27. 9. 2013 pro prostředního syna o vyhýbání se předvolání, potvrzení Jezídského národního svazu Arménské republiky ze dne 4. 6. 2012 o vyloučení žalobkyně a jejich dětí z jezídského společenství. Dále z průběhu správního řízení vyplynulo, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně je její obava o svůj život, který je ohrožován jednak jejím bývalým manželem a následně i jezídskou komunitou.

Žalovaný, jak v napadeném rozhodnutí konstatoval, vzal při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany v úvahu výpověď žalobkyně, doložené materiály a informace, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Arménii. Žalobkyně měla možnost ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu se s těmito podklady seznámit a vyjádřit se k nim a navrhnout další podklady pro rozhodnutí. K tomu žalobkyně doplnila, že v materiálech je uvedeno, že dle arménských zákonů je možné změnit víru, ale podle jezídských zákonů to možné není. Jezídské ženy s dětmi nemohou nikam odjet, a pokud se obrátí s žádostí o pomoc na arménské orgány, jsou vystaveny nebezpečí zabití.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se znovu případem žalobkyně podrobně zabýval, posuzoval její azylový příběh na základě výpovědí žalobkyně učiněných v řízení o mezinárodní ochraně a na základě informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze jej rozšiřovat o důvody další.

Ze správních řízení krajský soud zjistil, že žalovaný vzal v potaz žalobkyní předložené materiály a následně se s nimi v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal. Po opakovaném posouzení jejich obsahu se tedy lze přiklonit k závěru, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. Žalobkyně neuváděla žádné potíže politického charakteru ani žádné jiné potíže se státními orgány ve své zemi původu. Neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. Nelze proto dospět k závěru, že by byla ve vlasti pronásledována ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu.

V řízení dle názoru krajského soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobkyně mohla mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by jí takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Důvody pro udělení azylu na základě daného ustanovení jsou zákonem taxativně vymezeny. Správní orgán se v nově otevřeném řízení opakovaně zabýval posouzením žádosti žalobkyně a ve shodě se závěry Nejvyššího správního soudu vyslovenými ve zrušujícím rozsudku opatřil aktualizované informace o situaci v Arménii. Konkrétně hodnotil informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 26. 2. 2016, která odkazuje na čl. 26 Ústavy Arménské republiky hovořící o svobodě vyznání a dále se vyjadřuje k samotnému postavení jezídké komunity. Jedná se o etnickou skupinu, která si uchovala náboženství založené na stoleté tradici, o jejíž dodržování usiluje v každodenním životě. Pokud dojde ze strany jezída ke změně náboženství, komunita vůči němu může projevit negativní postoj a tato osoba bude takzvaně hodna opovržení. Tento závěr porovnal žalovaný s potvrzením předloženým žalobkyní od Jezídkého národního svazu Arménské republiky ze dne 4. 6. 2012 o jejím vyloučení z tohoto společenství. K tomu žalovaný podotkl, a k tomuto závěru se přiklání i krajský soud, že navzdory tomu, že žalobkyně byla vyloučena z daného společenství, její rodina ji nezavrhl, mohla zůstat u rodičů a je rovněž nepochybné, že pomoc mohla hledat i u svého bratra. Měla tedy kde bydlet a z čeho žít a současně se i měla, na koho obrátit. Rovněž tak nelze dovodit, že by její náboženská konverze vyvolala jakoukoliv neadekvátní reakci či hrozbu postihu za takové počínání ze strany jezídké komunity. Tyto závěry nemohou být v žádném případě vyvráceny důkazy o životě jezídké komunity v Irácké republice, které žalobkyně v průběhu správního řízení dodatečně doložila. V případě žalobkyně tak nelze spatřovat azylově relevantní újmu, ačkoliv je nepochybné, že její životní situace je přinejmenším nelehká.

Dále je nepochybné, že správní orgán se v návaznosti na závazný právní názor Nejvyššího správního soudu zabýval otázkou konverze žalobkyně ke křesťanství a ve vazbě na to i jejími obavami z pronásledování a násilí ze strany jejího bývalého manžela. Za tím účelem si žalovaný vyžádal doplňující informace věnující se problematice ženských práv, rovnosti pohlaví a problematice domácího násilí v Arménii. Připomenul, že Zpráva Komisaře pro lidská práva Rady Evropy se k tomuto tématu vyjadřuje velmi podrobně, když zmiňuje, že státní představitelé Arménie obecně uznávali existenci problémů v této oblasti a také to, že na jejich řešení je zapotřebí vynaložit větší úsilí. Žalovaný konstatoval, že Arménie je

signatářem celé řady mezinárodních dokumentů týkajících se ochrany ženských práv a odstranění diskriminace žen. Arménská ústava stanoví, že všichni občané jsou si rovni a že diskriminace z důvodu pohlaví je zakázána. Rovněž trestní zákoník zahrnuje genderovou rovnost jako zásadu pracovněprávní legislativy. V roce 2013 byl přijat a v účinnost vstoupil zákon o různých právech a rovných příležitostech pro ženy a muže. Hlavním orgánem, který se zabývá ženskými právy a genderovou rovností, je odbor pro problematiku rodin, žen a dětí na Ministerstvu práce a sociálních věcí. Navzdory tomu předmětná zpráva připouští, že případy domácího násilí nejsou účinným způsobem rozpoznávány, vyšetřovány, stíhány a trestány a to i za situace, že znásilnění je trestným činem a nejvyšší trest je odnětí svobody na 15 let. Rovněž tak týrání mezi manžely a násilí vůči ženám je velmi rozšířeným jevem. Je však zřejmé, že dané problémy nelze označit za takové, které by vláda neřešila či popírala. Žalovaný upozornil, že ze shromážděných podkladů vyplývá, že arménské státní orgány danou problematiku řeší, a to i za podpory nevládního sektoru. Žalobkyně tak má reálnou možnost obrátit se o pomoc na kompetentní státní orgány či nevládní organizace působící na poli ochrany práv žen. K takto vysloveným názorům žalovaného se krajský soud přiklání. Rovněž tak souhlasí s jeho názorem, že obavy žalobkyně z pronásledování jejího bývalého manžela již v současné době nejsou aktuální. Sama totiž ve svém doplňujícím pohovoru uvedla, že ji manžel již nepronásleduje a že „jí už dal pokoj“. Toto prohlášení učinila při pohovoru za účasti tlumočnicka, takže žalovaný ani krajský soud neměli důvod zohlednit její následnou námitku, dle níž pronásledování ze strany jejího manžela nadále trvá. Navíc krajský soud uvádí, že žalobkyně v doplňujícím pohovoru dále vysvětlila, že před dvěma lety se domnívala, že bývalý manžel na ni zaútočil, ale nakonec zjistila, že to nebyla pravda.

Lze se rovněž přiklonit k názoru žalovaného, že žalobkyně za nastalé situace může využít i institutu tzv. vnitřního přesídlení, aby se vyhnula kontaktu s lidmi z jezidské komunity. Sama žalobkyně uvedla, že za pobytu u svých rodičů v Jerevanu jezdila do Ečmiadzinu, kde navštěvovala evangelický kostel. Dále potvrdila, že jí pomáhali také její souvěrci. Žalobkyně rovněž sdělila, že byla schopna obstarat nemalou finanční částku na vycestování své a svých tří synů. Žalovaný rovněž připomněl, že žalobkyni nic nebránilo v tom, aby podala žádost o mezinárodní ochranu, a to již po vstupu na území Gruzie či Ruska. Mohla tedy využít ochrany orgánů zemí, kam vstoupila bezprostředně po opuštění Arménie. Vzhledem k tomu, že tak neučinila, žalovaný nepovažoval její problémy za natolik palčivé. I toto hodnocení považuje krajský soud za přesvědčivé a přiklání se k názoru žalovaného, že uváděné pohnutky nelze podřadit po zákonný důvod uvedený v § 12 písm. b) zákona o azylu.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobkyně shledán zákonný podklad, neboť žalobkyně není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. K otázce jeho udělení se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. Azs 8/2004 ze dne 11.3. 2004, v němž se podává: „*Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu*“. Nejvyšší správní soud v rozhodnutích ze dne 30. 9. 2004, č.j. 11 Az 204/2003, ze dne 30. 10. 2003, č.j. 3 Azs 20/2003, či ze dne 27. 8. 2003, č.j. 5 Azs 3/2003 uvedl, že obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Pokud žalovaný odůvodnil, že žalobkyně je dospělou, plně svéprávnou osobou s úplným sociálně ekonomickým zázemím ve vlasti, která si živobytí obstarávala za pomoci své rodiny a vlastní prací, nelze než s tímto názorem souhlasit. Žalobkyně má ve své vlasti rodiče a sourozence, u rodičů před odjezdem z vlasti několik let žila a rovněž jí pomáhal i její strýc. Ačkoliv žalobkyně uvádí, že se necítí dobře, lékařské zprávy nehovoří o tom, že by jednotlivá vyšetření vybočovala z normy. I sama žalobkyně uvedla, že nyní žádnou léčbu nepodstupuje, ani neužívá žádné léky, protože jí nepomáhaly.

Krajský soud dále z průběhu správního řízení zjistil, že správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c)

vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí (str. 13 a 14) žalovaný vycházel jak z informací od žalobkyně, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobkyni hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobkyní tvrzenými skutečnostmi, přičemž konstatoval, že žalobkyně neuvedla žádnou takovou skutečnost, z které by vyplývalo, že by se v době svého pobytu v Arménii stala terčem cíleného zájmu státních orgánů své vlasti, z čehož by se dala možnost vzniku vážného nebezpečí v případě návratu do vlasti odvozovat. Žalovaný tak dospěl k závěru, že lze opodstatněně předpokládat, že žalobkyni v případě návratu do Arménie by nemohlo ze strany arménských státních orgánů nic konkrétního hrozit. Stejně tak tvrzenou hrozbu násilí ze strany manžela a jezidského společenství žalobkyně konkrétně nedoložila a žalovaný takové nebezpečí ze získaných důkazů v žádném případě nezjistil. Rovněž tak nelze dojít k závěru, že samotná skutečnost, že žalobkyně opustila svého manžela a vzdala se jezidské víry, vyvolala v této komunitě takovou reakci, kterou by bylo možno označit za hrozbu vážné újmy a ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu tak nebyly naplněny. Žalovaný dospěl k závěru, že se strany jezidské komunity žalobkyni také nehrozí žádné problémy. Potíže souvisely zejména s jejím odchodem od manžela a nesouhlasem jeho rodiny s její konverzí. Ani informace Ministerstva zahraničních věcí nehovoří o jakémkoliv konkrétním postihu. Zmiňuje pouze negativní reakci ve smyslu opovržení takovými osobami. S těmito závěry se krajský soud rovněž ztotožňuje.

Krajský soud rovněž shledal, že se žalovaný zabýval otázkou, zda žalobkyni hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Žalovaný konstatoval, že ze shora uvedených informačních zdrojů a žalobkyní doložených podkladů je známo, že v zemi původu žalobkyně neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobkyni za vážnou újmu dle ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Z uvedených podkladů vyplývá, že ke sporadickým ozbrojeným střetům mezi arménskými a ázerbájdžánským vojáky dochází už od uzavření příměří v roce 1994, ale pouze na hranicích mezi těmito státy nebo v oblasti Náhorního Karabachu. Nikoliv však v Jerevanu, či jiných místech Arménie. Případné vycestování žalobkyně nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Žalobkyně má veškeré nejbližší příbuzné v Arménii, její zletilí synové jsou taktéž příslušníky Arménie a na území České republiky se nacházejí v postavení žadatelů o mezinárodní ochranu. Navíc žalobkyně v České republice ani na území Evropské unie žádné příbuzné nemá. Z ničeho tedy nelze dovodit, že by v České republice byla doplňková ochrana udělena některému z rodinných příslušníků žalobkyně.

Krajský soud, tedy ve shodě s názorem žalovaného konstatuje, že žalobkyně nesplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyni, která ve věci úspěch neměla. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 8. června 2017

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
R. V.